

lingen i Samfundet da var i 1920. De ærede Medlemmer, der kan huske tilbage til dette Aar, vil vide, at de Radikale og Socialdemokraterne havde en overmaade god Forbundsfølge i de daarlige og vanskelige økonomiske Tider, vi havde i 1920. I September Maaned 1920 nedsattes Valuta-Kommissionen, som direkte sagde til Befolkningen, at der var Fare paa Færde. „Finanstidende“, som man mange Steder lytter opmærksomt til, talte gennem hele denne Periode mørkt om Landets Fremtid. Det store og ledende konservative Organ „Berlingske Tidende“ diskuterede inden September-Valget, om vi ikke her i Landet skulde nedsætte vort Forbrug og vandre den samme Vej som i Norge gennem Dannelsen af en Spareforening. To daværende Ministre, det nuværende ærede Medlem Hr. J. C. Christensen og den daværende Handelsminister Hr. Rothe, udtalte inden September-Valget sig til Gunst for, at Forbruget blev nedsat, alt sammen Tegn, som pegede i Retning af, at det vilde blive vanskelige Tider, vi gik i Møde; og ikke blot vanskelige Tider her i Landet. Gennem de Maaneder, da Valget stod paa, forberedtes Finanskonferencen i Bryssel. Dens Møder begyndte, saa vidt jeg erindrer, først kort efter Valget i September; flere Gange var det mislykkedes at faa den i Gang. Men ogsaa dette viser i samme Retning, at ikke blot vort Land, men hele Verden kunde se, at det vilde blive haarde og vanskelige Tider. Ser man paa den danske Kronens Stilling gennem denne Periode, vil vi se, at den udenlandske Valuta, som har Interesse i denne Forbindelse, stiger og stiger hele Perioden igennem. Den 31. Marts kostede et Pund Sterling 21,30, den 29. Juni 22,60, den 31. Maj 23, den 30. Juni over 24. Saa er der et ganske kortvarigt Fald, hvorefter det stiger igen, den 31. August til 24,61. En Dollar kostede den 31. Marts 1920 5,56 Kr., den 29. April 5,85, den 31. Maj 5,96, og den stiger og stiger og er den 31. August lige oppe ved de 7 Kr. For den svenske Krone gør det samme Forhold sig gældende, den naaede inden Valget den 21. September, nemlig den 14. September, saa højt, at 100 svenske Kr. kostede 149 danske, den højeste Stilling, den svenske Krone overhovedet havde indenfor denne Periode.

Jeg tror derfor, man kan have Lov til at sige, at Vælgerne i 1920 gik til Valgkampen vel forberedte paa, at det vilde blive vanskelige Tider. De eneste, der spaaede galt om de økonomiske Forhold, som de vilde udvikle sig, var de Radikale

og Socialdemokraterne, der førte de saakaldte „3 store B'er“ frem. Man hævdede, at der vilde blive voksende Dyretid, og det ærede Medlem Hr. Rode talte med Frygt i Stemmen om, hvor mange Kakkelovne der vilde komme til at staa kolde i den kommende Vinter. I det radikale Venstres Optraadelse i September hed det: „Voksende Dyretid, stigende Usikkerhed for Vareforsyningen“, og de 3 store B'er gik ud paa, at Brøddriserne vilde stige til det uoverkommelige, at Prisen paa Boliger vilde stige til det uoverkommelige, og at der intet Brændsel vilde blive at faa for den fattige Mand i den kommende Vinter. Og da det ærede Medlem Hr. Hauge inden den afgørende Valgdag, den 20. September, skal give sine Vælgere, om jeg saa maa sige, den sidste Opstrammer, give den i ren, krystalliseret Form — thi paa det Tidspunkt kan det ærede Medlem jo ikke naa at blive modsagt — skriver han i sit Blad „Fyns Socialdemokrat“: „Dyrtiden vil stige og stige, saa længe de nuværende Flertalspartier er ved Magten“. Ingen har da spaaet mere galt end de Radikale og Socialdemokraterne, thi det var jo den modsatte Bevægelse, det var det enorme Prisfald, som skabte de vanskelige økonomiske Tider for vort Land, just det, som man havde peget paa i de Opraab, som jeg ogsaa har nævnt, fra det konservative Folkeparti. Jeg nærer ingen Tvivl om, at ved det kommende Valg vil vi ikke møde de tre store B'er; de gjorde ikke deres Gavn i 1920. Det er muligt, at den nuværende Opposition vil gaa til Valg paa tre andre store B'er — der kan jo være et og andet, der tyder paa det —, at de vil gaa til Valg paa Birck, Brandes og det ærede Medlem Hr. Borgbjerg; men jeg tror ikke, at disse tre store B'er vil holde mere end de af 1920.

Vi fra konservativ Side lovede altsaa ikke Vælgerne gyldne Tider den Gang. Tværtimod pegede vi paa det modsatte. Men det, Kampen i 1920 stod om, var, om Afviklingen af hele Krigstidens Økonomi skulde ske hurtigt og fuldstændigt, eller saaledes, som man fra socialdemokratisk Side og ogsaa fra radikal Side har hævdet det: at der var dog et og andet, som i det nye Indenrigsministerium var værd at bevare. Og her er det maaske ikke fuldt saa nemt som i den foregaaende Del af min Tale at pege paa faste, bestemte Udtalelser, men at man fra radikal og socialdemokratisk Side hævdede, at i hele Krigstidens Lovgivning var der dog saa megen Værdi, at der var Grund til at bevare noget af den, det synes jeg, man har Lov at se et